

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

R J E Š E N J E

**po Zahtjevu za pokretanje postupka podnesenom od strane gospodarskog subjekta
“LRC Inženjering” d.o.o. Sarajevo, protiv Agencije za financijske, informatičke i
posredničke usluge d.d. Sarajevo, zbog zlorabe prevladavajućeg položaja**

**Sarajevo
Rujan, 2008. godine**

Broj: 01-04-26-009-36-II/08
Sarajevo, 11.09.2008. godine

Na temelju članka 42. točka g), a u svezi s člankom 10. stavak (2) točka c) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 88/07) i člankom 108. stavak (4) Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02), u postupku pokrenutom na temelju Zahtjeva, podnesenom od stane gospodarskog subjekta “LRC Inženjering” d.o.o. Sarajevo, Skenderija 52, 71000 Sarajevo, zaprimljenog dana 07.03.2008. godine, pod brojem: 01-04-26-009-II/08 zastupanog po odvjetniku Karabdić Kerimu, Hadži Idrizova 20, 71000 Sarajevo, protiv Agencije za financijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička br.3, 71000 Sarajevo, Konkurencijsko vijeće na 71. (sedamdesetprvoj) sjednici održanoj dana 11.09.2008. godine, donijelo je sljedeće

R J E Š E N J E

1. Utvrđuje se da je Agencija za financijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, zlorabila svoj prevladajući položaj na tržištu pružanja financijskih, informatičkih i posredničkih usluga na području Federacije BiH, u smislu članka 10. stavak (2) točka (c) Zakona o konkurenciji, time što je ugovorom o preuzimanju i ustupanju prava za korištenje podataka u formi računovodstvenih iskaza o godišnjoj i polugodišnjoj uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji Bosne i Hercegovine, zaključenim sa gospodarskim subjektom “LRC Inženjering” d.o.o Sarajevo, utvrdila različite uvjete za istu ili sličnu vrstu poslova u odnosu na druge gospodarske subjekte korisnike istih usluga i time gospodarski subjekt “LRC Inženjering” d.o.o Sarajevo dovela u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj.
2. Nalaže se Agenciji za financijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, da u vremenskom roku od 15 dana od dana prijema ovog Rješenja omogući gospodarskom subjektu “LRC Inženjering” d.o.o Sarajevo da zaključi novi ugovor pod uvjetima jednakim onim u ugovorima zaključenim s drugim gospodarskim subjektima korisnicima istih usluga.
3. Nalaže se Agenciji za financijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, da u ostavljenom vremenskom roku dostavi na uvid Konkurencijskom vijeću dokaze o izvršenju obveze iz točke 2. Ovog Rješenja.
4. Odbija se zahtjev Agencije za financijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo za donošenjem Privremene mjere u smislu članka 40. Zakona o konkurenciji, kao neutemeljen.
5. O troškovima Podnositelja zahtjeva za pravno zastupanje odlučit će se naknadno posebnim zaključkom Konkurencijskog vijeća.
6. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je dana 07.03.2008. godine, pod brojem 01-04-26-009-II/08 zaprimilo Zahtjev u smislu članka 28. Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05 i 76/07), (u daljnjem tekstu: Zakon), protiv Agencije za financijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu: AFIP) radi zlorabe prevladavajućeg položaja protivno članku 10. stavak (2) točka c) Zakona, podnesenog od strane gospodarskog subjekta "LRC Inženjering" d.o.o. Sarajevo, zastupanog po odvjetniku Karabdić Kerimu, iz Sarajeva (u daljnjem tekstu: Podnositelj zahtjeva ili LRC Inženjering).

Uvidom u dostavljeni Zahtjev i priloženu dokumentaciju, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je Zahtjev kompletan i uredan, u smislu članka 28. stavak (1) Zakona, te je na temelju članka 28. stavak (3) Zakona, Podnositelju zahtjeva, dana 07.05.2008. godine, izdalo potvrdu broj 01-04-26-009-3-II/08 o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva.

U svom Zahtjevu, Podnositelj zahtjeva, opisuje činjenično stanje i okolnosti koje su razlog za podnošenje Zahtjeva te navodi:

- da je AFIP Odlukom Vlade Federacije BiH, broj 567/04 od 16.12.2004. godine («Službene novine Federacije BiH», broj 74/04) o načinu predaje i obrade računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH, (u daljnjem tekstu: Odluka) ovlaštena zajedno sa Agencijom za pružanje informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar (u daljnjem tekstu: FIP) da vrši prijem računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH, u cilju njihove obrade i analize
- da je čl. 5. i 6. navedene Odluke propisano da su obje Agencije dužne da ustupe podatke iz računovodstvenih iskaza nadležnim organima i drugim korisnicima na njihov zahtjev i uz naknadu
- da je člankom 7. iste Odluke određen način određivanje naknade za ustupanje podataka
- da je Podnositelj zahtjeva sa AFIP-om i FIP-om dana 16.12.2004. godine sklopio trojni ugovor o ustupanju prava za korištenje podataka i Aneks Ugovora dana 09.05.2006. godine
- da je Podnositelj zahtjeva na svoj upit za ponudu od 07.01.2008. godine za otkup završnih financijskih izvještaja pravnih lica sa teritorija Federacije BiH u formi paketa koji bi objedinjavao izvještaje svih registriranih firmi po godinama, od AFIP-a dobio negativan odgovor uz obrazloženje da bi davanjem baze podataka, pa i uz naknadu, bila ugrožena osnovna djelatnost AFIP-a
- da je istovremeno AFIP iste podatke ustupila na komercijalnoj osnovi drugim komitentima – «Sarajevskoj berzi», «Hypo Alpe Adria banc»i, «Raiffeisen» banci, «Novoj banci» Bjeljina, mikrokreditnim organizacijama i nekim stranim gospodarskim subjektima iz Slovenije i Bugarske
- da na taj način, ustupajući uz naknadu jednim gospodarskim subjektima podatke kojima raspolaže, a uskraćujući iste ili slične podatke Podnositelju zahtjeva, AFIP vrši zlorabu prevladavajućeg položaja u smislu članka 10. stavak (2) točka c) Zakona na štetu Podnositelja zahtjeva, kojeg stavlja u neravnopravan i nepovoljan tržišni položaj.

U svom Zahtjevu Podnositelj zahtjeva također traži da Konkurencijsko vijeće odredi mjere i rokove za otklanjanje štetnih posljedica ovakvog postupanja AFIP-a, te da istoj naloži ustupanje traženih podataka Podnositelju zahtjeva prema jednakim tržišnim uvjetima.

Analizirajući zahtjev za pokretanje postupka i dokumentaciju koju je Podnositelj dostavio uz Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi postojanje povreda Zakona o konkurenciji na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, te je na sjednici održanoj dana 13.05.2008. godine, sukladno članku 32. stavak (2) Zakona donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: 01-04-26-009-5-II/08.

Sukladno članku 33. Zakona, Konkurencijsko vijeće je primjerak navedenog Zaključka o pokretanju postupka dana, 14.05.2008.godine pod brojem: 01-04-26-009-9-II/08 dostavilo na odgovor AFIP-u.

AFIP je dana 20.05.2008. godine dostavila Konkurencijskom vijeću pod brojem: 01-04-26-009-11-II/08 odgovor na Zaključak o pokretanju postupka u kome ističe sljedeće:

- da je kod ustupanja podataka AFIP prema svim korisnicima postupala identično
- da su se ustupani podaci u tekućoj godini odnosili na poslovanje u prethodnoj godini ili prvo polugodište tekuće godine
- da nikome nisu ustupljeni kompletni podaci o poslovanju pravnih lica za bilo koju godinu ili polugodište
- da su svim pravnim subjektima do sada i u buduće podaci bili ustupani u ograničenom broju i pod istim uvjetima
- da su u Prijavi od strane Podnositelja prijave, iznesene neprovjerene i neistinite informacije
- da Konkurencijsko vijeće odbaci Prijavu kao neutemeljenu.

Uz svoj odgovor AFIP je na traženje Konkurencijskog vijeća dostavila 9 (devet) primjeraka zaključenih ugovora sa gospodarskim subjektima korisnicima usluga i to: (..)**¹

U izvođenju dokaza Konkurencijsko vijeće je dana 17.06.2008. godine uz dopise broj: 01-04-26-009-17-II/08, 01-04-26-009-18-II/08, 01-04-26-009-19-II/08 i 01-04-26-009-20-II/08 zatražilo Ugovore potpisane sa AFIP-om o preuzimanju i ustupanju finansijskih izvještaja za 2007. i 2008. godinu od slijedećih gospodarskih subjekata : «Sarajevske burze», «Hypo Alpe Adria banka» d.d. Mostar, «Raiffeisen bank» d.d. Sarajevo i «Nova banka» Bijeljina. Na zahtjeve Konkurencijskog vijeća stranke su odgovorile uredno i dostavile traženu dokumentaciju uz dopise broj: 01-04-26-009-22-II/08 od 01.07.2008.godine, 01-04-26-009-23-II/08 od 02.07.2008.godine, 01-04-26-009-25-II/08 od 10.07.2008.godine i 01-04-26-009-26-II/08 od 21.07.2008.godine.

U daljnjem toku postupka, obzirom da se radi o predmetu sa strankama sa suprotnim interesima Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 39. Zakona zakazalo usmenu raspravu.

Usmena rasprava je održana dana 25.08.2008.godine u sjedištu Konkurencijskog vijeća i istoj su prisustvovala sve pozvane stranke. Tokom usmene rasprave stranke su se u suštini izjasnile da ostaju kod svojih dosadašnjih iskaza i dokaza s tim da je Podnositelj zahtjeva naveo da je u međuvremenu dana 29.srpnja 2008. godine, nakon pokretanja postupka pred Konkurencijskim vijećem, AFIP jednostrano raskinula ugovor bez poštivanja otkaznog roka iz razloga, kako su naveli u e-mail poruci, neplaćanja dospjelih obveza.

Na ove navode Podnositelja zahtjeva o načinu i razlozima raskidanja ugovora od strane AFIP-a sa Podnositeljem zahtjeva, Konkurencijsko vijeće smatra da nije nadležno da o njima raspravlja i odlučuje.

Zastupnik Podnositelja zahtjeva, odvjetnik Karabdić Kerim je Konkurencijskom vijeću dana 28.05.2008. godine pod brojem: 01-04-26-009-14-II/08 i dana 25.08.2008. godine pod brojem 01-04-26-009-35-II/08 dostavio svoje troškove odvjetničkih usluga u ukupnom iznosu od 10.547,20 KM.

U provođenju postupka Konkurencijsko vijeće je utvrdilo mjerodavno tržište za predmetni slučaj.

Sukladno članku 3. Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta («Službeni Glasnik BiH», broj 18/06) mjerodavno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti gospodarskih subjekata na određenom zemljopisnom području.

¹(..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihova bitna obilježja, kvalitet, uobičajnu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Mjerodavno zemljopisno tržište obuhvata cjelokupan ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je mjerodavno tržište u ovom predmetu tržište pružanja financijskih, informatičkih i posredničkih usluga na području Federacije BiH.

Na temelju uvida u dokumentaciju iz spisa predmeta, održane javne rasprave i izvedenih dokaza, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće činjenice :

- da su agencije AFIP i FIP Odlukom Vlade Federacije BiH o načinu predaje i obrade računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH, jedine ovlaštene da vrše prijem računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH, u cilju njihove obrade i analize čime su stavljene u prevladajući položaj na mjerodavnom tržištu
- da je čl. 5. i 6. navedene Odluke propisano da su obje Agencije dužne da ustupe podatke iz računovodstvenih iskaza nadležnim organima i drugim korisnicima na njihov zahtjev i uz naknadu
- da je člankom 7. iste Odluke određen način određivanje naknade za ustupanje podataka
- da je Nadzorni odbor AFIP-a uz suglasnost Federalnog ministarstva financija dana 30.12.2004. godine donio Odluku broj: 02-3792 o nakanadama za usluge AFIP-a (u daljnjem tekstu: Odluka o nakanadama)
- da je Podnositelj zahtjeva sa AFIP-om i FIP-om dana 16.12.2004. godine sklopio ugovor i dana 09.05.2006. godine Aneks Ugovora o ustupanju prava za korištenje podataka u formi računovodstvenih iskaza o godišnjoj i polugodišnjoj uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH, koji se nalaze u bazi podataka AFIP-a i FIP-a
- da je AFIP prilikom potpisivanja ugovora sa korisnicima svojih usluga primjenila različite uvjete za istu ili sličnu vrstu poslova. Tako je u ugovoru od dana 17.10.2005.godine sklopljenim sa (..)**², AFIP kao predmet ugovora utvrdila ustupanje prava na korištenje baze podataka AFIP-a, koja se odnosi na godišnje i polugodišnje financijske izvještaje tj. bilanse stanja i bilanse uspjeha te posebnih podataka, što nije slučaj sa ugovorom potpisanim sa Podnositeljem zahtjeva gdje je kao predmet ugovora utvrđeno ustupanje prava za korištenje podataka u formi računovodstvenih iskaza o godišnjoj i polugodišnjoj uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH.
- da su u ugovoru od 18.04.2006. godine potpisanim sa (..)** u članku 2. istog ugovora određene cijene za narudžbe od 100 do 1.000 pravnih lica u iznosu od 30 KM po jednom pravnom licu, dok je u ugovoru potpisanim sa Podnositeljem zahtjeva cijena od 30,00 KM po jednom pravnom licu određena za naručene podatke od 11 do 100 pravnih lica, kako je navedeno i u Odluci o nakanadama.
- da je AFIP različitim strankama potpisnicama, prilikom zaključivanja ugovora ponudila različite cijene za istu vrstu transakcije. Naime, za narudžbu svih godišnjih iskaza po jednom pravnom licu AFIP je odredila cijenu od 2,00 KM u ugovorima sklopljenim sa (..)** uz uvjet otkupa najmanje 4.500 kompleta financijskih izvještaja godišnje, sa (..)** bez dodatnih uvjeta, sa (..)** bez dodatnih uvjeta, sa (..)** uz uvjet otkupa 2.500 kompleta u prvoj godini i u svakoj narednoj najmanje 1.000 kompleta, sa (..)** bez dodatnih uvjeta, dok Podnositelju zahtjeva cijena od 2,00 KM nije ugovorom niti ponuđena.

Imajući u vidu navedene činjenice i izvedene dokaze, koji su cijenjeni kako pojedinačno tako i u međusobnoj povezanosti, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ugovor sklopljen između

²(..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

AFIP-a i Podnositelja zahtjeva, ograničava, spriječava i narušava tržišnu konkurenciju na mjerodavnom tržištu, u smislu članka 10. stavak (2) točka c) Zakona, jer utvrđuje različite uvjete za istu vrstu posla odnosno ustupanje prava za korištenje baze podataka i različite cijene za istu vrste usluge, te dovodi Podnositelja zahtjeva u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj.

Što se tiče zahtjeva Podnositelja za donošenjem privremene mjere iz članka 40. Zakona, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da se nisu stekli uvjeti za donošenjem takve mjere iz razloga što će se te nepravilnosti otkloniti u roku od 15 dana, kako je naloženo ovim Rješenjem, radi čega je odlučilo zahtjev odbiti kao neutemeljen.

Povodom Zahtjeva Podnositelja zahtjeva za nadoknadu troškova za troškove pravnog zastupanja, Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 108. stavak (4) Zakona o upravnom poszupku, odlučilo da će o istim naknadno donijeti poseban zaključak.

Nakon sagledavanja svih mjerodavnih činjenica i dokaza Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u izreci ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku

Ovo Rješenje je konačno i protiv istoga nije dozvoljen priziv. Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno, objave ovoga Rješenja.

Predsjednik

Ibrica Lakišić